

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225 / 219 1152, faks. (8 5) 261 2077,
el. p. smmin@smsm.lt, <http://www.smsm.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2024-08- Nr. SR-

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PAKEITIMŲ PROJEKTŲ

Teikiame Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimo Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. sausio 3 d. nutarimo Nr. 2 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimo Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeitimo“ projektą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. rugpjūčio 17 d. nutarimo Nr. 832 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimo Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeitimo“ projektą ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. sausio 3 d. nutarimo Nr. 4 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. rugsėjo 11 d. nutarimo Nr. 934 „Dėl Profesinio mokymo lėšų skaičiavimo vienam mokiniui, kuris mokosi pagal formaliojo profesinio mokymo programą (išskyrus pataisos pareigūnų profesinio mokymo ir vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigų vykdomas programas), metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – nutarimų projektai).

Nutarimų projektais keičiami Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – ML aprašas), ir Profesinio mokymo lėšų skaičiavimo vienam mokiniui, kuris mokosi pagal formaliojo profesinio mokymo programą (išskyrus pataisos pareigūnų profesinio mokymo ir vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigų vykdomas programas), metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. rugsėjo 11 d. nutarimu Nr. 934 „Dėl Profesinio mokymo lėšų skaičiavimo vienam mokiniui, kuris mokosi pagal formaliojo profesinio mokymo programą (išskyrus pataisos pareigūnų profesinio mokymo ir vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigų vykdomas programas), metodikos patvirtinimo“ (toliau – PM metodika).

Atsižvelgdami į tai, kad nutarimų projektai yra susiję, juos teikiame kartu.

Nutarimų projektų tikslai:

1) pakeisti teisės aktus, reglamentuojančius ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo finansavimą dėl numatytų papildomų lėšų pedagoginių darbuotojų darbo užmokesčiui nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. didinti;

2) patikslinti nuostatas dėl mokymo lėšų mažinimo, sudarius perpildytas klases, taikymo;

3) patikslinti Aprašo nuostatas, kad jos atitiktų Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 768 „Dėl Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Tinklo kūrimo taisyklės), pakeitimus, numatomus nuo 2024 m. rugsėjo 1 d.;

4) atlikti kitus redakcinius keitimus.

I. Sprendžiama problema	<p>1. Politinių partijų susitarime dėl Lietuvos švietimo politikos (2021–2030), taip pat Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane numatyta pasiekti, kad 2024 m. pabaigoje vidutinis mokytojų darbo užmokestis sudarytų 130 proc. šalies vidutinio darbo užmokesčio, kitų pedagoginių darbuotojų darbo užmokestį didinti ne mažesniais tempais nei mokytojų darbo užmokestį ir gerinti mokyklų vadovų darbo apmokėjimo sąlygas, siekiant, kad mažiausias mokyklos vadovo pareiginės algos koeficientas būtų 40 proc. didesnis už didžiausią mokytojo koeficientą.</p> <p>2017 m. lapkričio 22 d. Lietuvos švietimo ir mokslo šakos kolektyvinėje sutartyje, pasirašytoje su Lietuvos švietimo ir mokslo profesine sąjunga, Švietimo ir mokslo profesine sąjunga „Solidarumas“, Lietuvos profesine sąjunga „Sandrauga“ ir Lietuvos aukštųjų mokyklų profesinių sąjungų susivienijimu (patikslinta 2023 m. spalio 6 d.), sutarta 2024 m. skirti papildomų lėšų mokytojų, dirbančių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo, neformaliojo švietimo ir profesinio mokymo programas, darbo užmokesčio fondui padidinti (didinti pareigines algas, apskaičiuojamas pagal įstatymų nustatytus pareiginės algos koeficientus ir bazinį dydį): nuo 2024 m. sausio 1 d. – 10 procentų, nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. – ne mažiau kaip 10 procentų; užtikrinti, kad 2024 m. pabaigoje mokytojų vidutinis darbo užmokestis sudarytų ne mažiau kaip 130 procentų šalies vidutinio darbo užmokesčio.</p> <p>2024 m. valstybės biudžete numatyta lėšų mokytojų ir kitų pedagoginių darbuotojų darbo užmokesčiui didinti 10 procentų nuo 2024 m. rugsėjo 1 d.</p> <p>Pagal Finansų ministerijos 2024 m. birželio 20 d. paskelbtą Ekonominės raidos scenarijų 2024–2027 metams prognozuojama, kad šalies vidutinis darbo užmokestis augs sparčiau, nei planuota, todėl, siekiant įgyvendinti minėtus įsipareigojimus dėl darbo užmokesčio didinimo, mokytojų ir kitų pedagoginių darbuotojų darbo užmokestį nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. reikia didinti 15,5 procento (vietoje planuotų 10 procentų). Atsižvelgiant į tai, turi būti padidinti finansavimo rodikliai teisės aktuose, reglamentuojančiuose ugdymo finansavimą.</p> <p>2. Pagal ML aprašo 17^{2.3} punktą mokymo lėšos mažinamos valstybinių ar savivaldybių mokyklų klasėms, jungtinėms klasėms, kuriose ugdoma pagal bendrojo ugdymo programas (išskyrus Aprašo 5 priede nurodytus atvejus), kurių mokinių skaičius, einamųjų metų rugsėjo 1 d. duomenimis, viršija Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių 2 priede nustatytą didžiausią mokinių skaičių klasėje, jungtinėje klasėje.</p> <p>Pagal ML aprašo 17⁴ punktą nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. Aprašo 17^{2.3} punktyje nurodytais atvejais mokymo lėšos, apskaičiuotos laikantis Aprašo II skyriaus nuostatų ir skiriamos kitų kalendorinių metų sausio–rugpjūčio mėnesiams, mažinamos lėšų suma (M), kuri apskaičiuojama: Aprašo 17^{2.3} punktyje nurodytų klasių skaičių (d) padauginus iš mažiausio bazinių ugdymo lėšų dydžio, apskaičiuoto 1 klasei, kurioje yra iki 11 mokinių ($BUL_{min.}$), padalijus iš 12 mėnesių ir padauginus iš 8 mėnesių, tai yra $M = d \times BUL_{min.} / 12 \times 8$. Atsižvelgiant į tai, kad būtų neracionalu ir</p>
-------------------------	--

	<p>nepagrįsta naują reguliavimą dėl lėšų mažinimo taikyti klasėms, kurios buvo sudarytos ir kuriose tęsiamas ugdymas pagal tą pačią ugdymo programą iki tokio reguliavimo atsiradimo, šio punkto nuostatą reikėtų tikslinti.</p> <p>3. Nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. įsigalioja Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 21 straipsnio 2 dalies pakeitimas, kuriame nustatyta, kad specialiąją pagalbą teikia mokinio padėjėjas (iki 2024 m. rugsėjo 1 d. ši pareigybė vadinta „mokytojo padėjėjas“). Todėl ML aprašo 17.3 papunktyje vartojamą sąvoką „mokytojo padėjėjas“ reikia keisti į „mokinio padėjėjas“.</p> <p>4. Pagal Švietimo įstatymo pakeitimus, kurie įsigaliojo 2024 m. liepos 1 d., gali veikti ne tik savivaldybių kadetų ugdymo gimnazijos, bet ir valstybinės kadetų ugdymo gimnazijos, todėl reikia papildyti ML aprašo 3 priedo pastabų 6 punktą.</p> <p>5. ML aprašo nuostatos turi būti suderintos su Tinklo kūrimo taisyklių pakeitimais, pagal kuriuos planuojama numatyti daugiau atvejų, kuomet gali būti sudaromos klasės, kurioms mokymo lėšos neskiriamos pagal ML aprašo 17^{1.2} papunktį, ir mokymo lėšas tokioms klasėms turi skirti mokyklos savininko teisės ir pareigos įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas). Atsižvelgiant į tai, reikia tikslinti ML aprašo 24 punktą. Minėtų Tinklo kūrimo taisyklių pakeitimų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo Teisės aktų informacinėje sistemoje: Nr. 24-12518.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>1. Atsižvelgiant į skirtus papildomus asignavimus pedagoginių darbuotojų darbo užmokesčiui nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. didinti 15,5 procento (vietoj – 10 procentų), siūloma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) didinti vidutinį sąlyginį mokytojo pareiginės algos koeficientą (R) (ML aprašo 2 priedo 3 punktas ir 3 priedo 3 punktas bei PM aprašo 6.1 papunktis); 2) didinti koeficientus ugdymo procesui organizuoti ir valdyti (ML aprašo 1 priedo 1.1 papunktis ir PM aprašo 7 punktas); 3) didinti koeficientus švietimo pagalbai (ML aprašo 1 priedo 1.2 papunktis ir PM aprašo 8 punktas); 4) didinti koeficientą formalųjį švietimą papildančio ugdymo programoms finansuoti (ML aprašo 1 priedo 1.5 papunktis). <p>2. Siūloma nustatyti, kad ML aprašo 17⁴ punkto nuostatos dėl mokymo lėšų mažinimo, sudarius perpildytas klases, būtų taikomos klasėms, kuriose nuo 2024–2025 mokslo metų pradedamas ugdymas pagal pradinio ugdymo programą, pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį ir vidurinio ugdymo programą.</p> <p>3. Siekiant nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. suderinti ML aprašą su Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 21 straipsnio 2 dalimi, kurioje nustatyta, kad specialiąją pagalbą teikia mokinio padėjėjas (iki 2024 m. rugsėjo 1 d. ši pareigybė vadinta „mokytojo padėjėjas“), teikiamas ML aprašo 17.3 papunkčio pakeitimas.</p> <p>4. Atsižvelgiant į tai, kad pagal Švietimo įstatymą nuo 2024 m. liepos 1 d. gali veikti ne tik savivaldybių kadetų ugdymo gimnazijos, bet ir valstybinės kadetų ugdymo gimnazijos, siūloma atitinkamai papildyti ML aprašo 3 priedo pastabų 6 punktą.</p> <p>5. Atsižvelgiant į tai, kad Tinklo kūrimo taisyklėse planuojama numatyti daugiau atvejų, kuomet gali būti sudaromos klasės, kurioms mokymo lėšos neskiriamos pagal ML aprašo 17^{1.2} papunktį, ir mokymo lėšas tokioms klasėms turi skirti mokyklos savininko teisės ir pareigos įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas), siūloma ML aprašo 24 punktą formuluoti apibendrintai, detaliai nevardijant visų Tinklo kūrimo taisyklėse nurodytų atvejų.</p>

III. Priemonių kaštai	Nutarimų projektams įgyvendinti reikės 31 955 tūkst. eurų 2024 metams, kurie skirti Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų. 2025 m. valstybės biudžeto projekte ir vėliau dėl teikiamų pakeitimų papildomai reikės numatyti po 95 865 tūkst. eurų kasmet, kuriuos reikės įtraukti į 2025–2027 metų valstybės biudžeto projektą.
IV. Nauda visuomenei	Pritarus teikiams pasiūlymams, bus sudarytos prielaidos įgyvendinti valstybės įsipareigojimą, kad vidutinis mokytojų darbo užmokestis sudarytų 130 proc. šalies vidutinio darbo užmokesčio, taip pat atitinkamai didės kitų pedagoginių darbuotojų darbo užmokestis.

Nutarimų projektai teikti derinti Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Lietuvos švietimo ir mokslo profesinei sąjungai (LŠMPS), Švietimo ir mokslo profesinei sąjungai „Solidarumas“, Lietuvos profesinei sąjungai „Sandrauga“, Lietuvos švietimo darbuotojų profesinei sąjungai (LŠDPS) ir Lietuvos švietimo įstaigų vadovų profesinei sąjungai.

Finansų ministerija ir Teisingumo ministerija pastabų neturėjo. Lietuvos savivaldybių asociacija pateikė Šiaulių miesto savivaldybės pastabas. Į vieną pastabą atsižvelgta ir patikslintas Aprašo 1 priedo 1.5 papunktis, dėl pastabos, į kurią neatsižvelgta, argumentai pateikti derinimo pažymoje. Į Vilniaus miesto savivaldybės pastabas neatsižvelgta, argumentai pateikti derinimo pažymoje. Kitos institucijos pastabų nepateikė.

Atsižvelgiant į derinimo metu parengtus Tinklo kūrimo taisyklių pakeitimus, nutarimų projektai buvo patikslinti, papildomai įtraukiant Aprašo 24 punkto ir 3 priedo pastabų 6 punkto pakeitimus. Projektai su Finansų ministerija suderinti darbo tvarka.

Nutarimų įgyvendinamo tvarka: pritarus siūlomiems pakeitimams, bus atlikti atitinkami pakeitimai Švietimo valdymo informacinėje sistemoje (ŠVIS); pagal duomenis apie mokinių skaičių atitinkamų metų rugsėjo 1 d. bus apskaičiuotos mokymo lėšos ir parengtas šių lėšų paskirstymas savivaldybėms ir valstybinėms mokykloms (švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu); mokymo lėšos pervedamos ir už jų panaudojimą atsiskaitoma, vadovaujantis Specialių tikslinių dotacijų (išskyrus kapitalo investicijoms finansuoti) pervedimo savivaldybėms ir savivaldybių atsiskaitymo už šių lėšų panaudojimą Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. V-55 „Dėl Specialių tikslinių dotacijų (išskyrus kapitalo investicijoms finansuoti) pervedimo savivaldybėms ir savivaldybių atsiskaitymo už šių lėšų panaudojimą Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Aprašo nuostatų įgyvendinimo stebėseną ir kontrolę atliks Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos atsakingi darbuotojai pagal kompetenciją, analizuodami ataskaitas ir vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos finansų kontrolės taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. V-1936 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos finansų kontrolės taisyklių patvirtinimo“, bei kitais teisės aktais, reglamentuojančiais valstybės biudžeto lėšų naudojimą. Bus stebima panaudotų lėšų dalis nuo skirtų lėšų pagal pateiktas ataskaitas. Prireikus Švietimo, mokslo ir sporto ministerija inicijuos pasiūlymus dėl Aprašo nuostatų tobulinimo.

Nutarimų projektai neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

Nutarimų projektai neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Nutarimų projektai nėra notifikuotini Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Nutarimų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas

Teikiami nutarimų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimų projektus parengė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Ekonomikos departamento (departamento direktorė Eglė Radėnienė, tel. +370 684 26 858, el. p. Egle.Radeniene@smsm.lt) Švietimo ir sporto ekonomikos skyriaus (vedėja Jolita Mackevičienė tel. +370 666 55 280, el. p. Jolita.Mackeviciene@smsm.lt) vyriausioji specialistė Vitalija Naudžiuvienė (tel. +370 618 29 438, el. p. Vitalija.Naudziuviene@smsm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimų projektai, 10 lapų.
2. Nutarimų projektų lyginamieji variantai, 10 lapų.
3. Derinimo pažyma, 1 lapas.
4. Lietuvos savivaldybių asociacijos raštas, 1 lapas.
5. Vilniaus miesto savivaldybės raštas, 4 lapai.

Švietimo, mokslo ir sporto ministrė

Radvilė Mokūnaitė - Mikulėnienė

Vitalija Naudžiuvienė, tel. 8618 29438, el. p. Vitalija.Naudziuviene@smsm.lt